

Motion till riksdagen 2017/18:3902

av **Martin Kinnunen och Runar Filper (båda SD)**

En ändamålsenlig kemikaliepolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en revidering av artikel 114 i Lissabonfördraget och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomiska styrmedel och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa kemikalieskatten och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur en ny kemikalieskatt kan utformas för att bättre bidra till att minska förekomsten av farliga kemikalier och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Kemikalieinspektionen bör ges ett tydligare uppdrag att samverka med myndigheter och branschorganisationer och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensiviera arbetet med att korta handläggningstider och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett harmoniserat prövningsförfarande beträffande växtskyddsmedel och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överföra beslutanderätt om godkännande av växtskyddsmedel från Kemikalieinspektionen till Jordbruksverket och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda utformningen av differentierad bekämpningsmedelsskatt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti där försiktighetsprincipen är av grundläggande betydelse. Detta är också grunden till Sverigedemokraternas kemikaliepolitik. Kemikalier är idag en del av vår vardag. Varje dag utsätter vi vår natur och våra kroppar för kemikalier. Det är ingenting vi i regel tänker på och oftast är det heller ingenting som är farligt. Det bör också framhållas att begreppet ”giftig” står i stark relation till det respektive ämnets koncentration och användningssätt. Men kemikalier och deras interaktion kan vara ett komplext område, för även om enskilda kemikalier kan vara ofarliga kan de i kombination med varandra vara ohälsosamma. Det som är ofarligt och till nytta när man använder det rätt kan vid felaktig användning bli mycket farligt.

Det är därför viktigt att kemikaliearbetet präglas av evidensbaserad forskning, där man noga väger för- och nackdelar samtidigt som arbetet med att begränsa oönskad spridning av kemikalier bedrivs kraftfullt. Arbetet med att begränsa förekomsten av farliga och potentiellt farliga kemikalier i produkter riktade mot barn ska ges extra hög prioritet. Det handlar ytterst om människors hälsa och deras förtroende för regelverk och myndigheter, vilket givetvis motiverar breda säkerhetsmarginaler.

Kemikaliepolitik på EU-nivå

Kemikaliepolitiken är idag hårt reglerad på EU-nivå och möjligheterna för enskilda länder att bedriva en självständig kemikaliepolitik är starkt begränsad. Som EU-kritiskt parti har Sverigedemokraterna principiella invändningar mot detta. Lissabonfördraget ger genom artikel 114 medlemsländer möjlighet att införa hårdare krav än vad EU:s miljölagstiftning kräver. Detta är positivt, men genom den nuvarande tolkningen av artikel 114 är dessa möjligheter mycket starkt begränsade. Sverigedemokraterna vill arbeta för en revidering av artikel 114 som skapar bättre möjligheter för medlemsländerna att utforma sin egen politik på detta område.

Samtidigt är det av stor vikt att alla åtgärder på detta område genomförs på ett sådant sätt att svenska företags konkurrenskraft inte drabbas, om man inte samtidigt kan peka på konkreta förbättringar vad gäller miljö och kemiska hälsorisker.

Kemikalieskatter

Ekonomiska styrmedel kan vara ett viktigt instrument för att minska spridningen av oönskade kemikalier till förmån för mindre skadliga kemikalier. Grundläggande, när det kommer till ekonomiska styrmedel, är att de måste utformas på ett sådant sätt att de medför en tydlig miljönytta och inte på ett orimligt sätt slår mot svenska företag eller svenska konsumenter.

Den nyligen införda skatten på hemelektronik är ett exempel på en kemikalieskatt som är svår att motivera utifrån ett miljöperspektiv och fungerar framför allt som en straffskatt på hemelektronik, utan att bidra till att minska förekomsten av farliga kemikalier. Sverigedemokraterna vill därför avskaffa den nuvarande kemikalieskatten på hemelektronik och istället utreda hur en kemikalieskatt kan utformas för att verkligen bidra till att minska förekomsten av farliga kemikalier.

Kemikalieinspektionen

Ett problem för svenska företag är idag Kemikalieinspektionens långa handläggningstider. Detta har varit ett problem, särskilt för bekämpningsmedel, och kritik har riktats såväl från branschen som från Justitiekanslern. Ökade kostnader och osäkerhet för svenska företag bidrar till att försämra villkoren för svenska företag. För att råda bot på detta bör Kemikalieinspektionen verka för att korta och förenkla handläggningen, samtidigt som den ges ett tydligare uppdrag att samverka med andra myndigheter och branschorganisationer.

Godkännande av bekämpningsmedel

Konkurrenskraftsutredningen har konstaterat att Sverige har tillgång till betydligt färre växtskyddsmedel av betydelse för produktionen jämfört med europeiska konkurrentländer. Tillgången till lämpliga växtskyddsmedel är viktigt för att det svenska lantbruket ska kunna bibehållas och utvecklas. Sverigedemokraterna anser därför att det är av stor vikt att Sverige tillämpar ett ömsesidigt erkännande och accepterar andra medlemsländers godkännandeprocesser.

Handläggningen kring ansökningar bör förenklas avseende godkännande av växtskyddsmedel och myndigheterna bör sträva efter en större harmonisering med övriga EU-länder i fråga om ansökningar om godkännande och dispenser. Det är viktigt i detta arbete att ha ett brett perspektiv där hänsyn tas till såväl företagets intressen som miljökonsekvenserna av ökad import, vilket blir resultatet om svenska jordbrukare inte kan konkurrera med aktörer i andra länder.

Beslutanderätt om godkännande av växtskyddsmedel bör överföras från Kemikalieinspektionen till Jordbruksverket. Kemikalieinspektionen bör fortsatt vara delaktig i processen, men ett överförande av beslutanderätten kan bidra till förbättrade helhetsbedömningar. Jordbruksverket ska även ha ett bredare ansvar för att säkra tillgången på växtskyddsmedel för grödor som odlas i liten omfattning och/eller till begränsade användningsområden.

Skatt på bekämpningsmedel

Flera statliga utredningar har pekat på behovet av att differentiera bekämpningsmedelsskatten med avseende på preparatens olika miljö- och hälsorisker. Flera länder har gjort just detta. Det finns också flera exempel på teknik som tillämpar icke-kemiskt växtskydd, där användningen skulle stimuleras av en differentierad bekämpningsmedelsskatt. Sverigedemokraterna föreslår därför att det ska utredas hur en differentierad skatt på bekämpningsmedel kan utformas.

Det ska konstateras att de bekämpningsmedel som används i Sverige genomgår ett omfattande regelverk för godkännande, hantering och miljöövervakning. Produkter som inte är säkra för människor, djur och för miljön blir inte godkända, medan de produkter som godkänns ändå måste anses vara säkra. Detta är viktigt att ha i åtanke.

Ett eventuellt införande av en riskdifferentierad skatt får inte innebära en kostnadsökning för lantbruks- och trädgårdsproduktionen, vilket skulle försämra det svenska lantbrukets konkurrenskraft.

Martin Kinnunen (SD)

Runar Filper (SD)